

Kompas

November 2013

nummer 4

Colofon

Jaargang 5
Nummer 4
November 2013

Werkmateriaal met verwerkings-
mogelijkheden voor leidinggevenden en
kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. A.J. Speksnijder
Mw. D.J. Visser
Dhr. J.L. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor
particulieren is € 15 per jaar.
Leidinggevenden van aangesloten
verenigingen ontvangen *Kompas*
gratis. De ledenboekjes zijn bij de
contributie van de vereniging
inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

Dit nummer van Kompas staat in het teken van de jeugdwerkactie 'In het hart, in het oog'. Door de actie wil de Jeugdbond kinderen en jongeren ervan bewust maken hoe belangrijk het is dat je oog hebt voor anderen. Voor de kinderen die in je klas zitten of op je club, maar ook voor mensen buiten de kerk. De Heere wil dat wij Hem liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Door de actie hopen we kinderen daarvan bewust te maken.

Voor het kinderwerk zijn twee thema's binnen de actie uitgewerkt. Het eerste gaat over oog hebben voor elkaar binnen de gemeente. Het gebed voor elkaar en het geloof dat de Heere helpen kan (uitgewerkt in de schets over de maanzieke jongen) en het accepteren van elkaar, ondanks dat de ander misschien een beperking of een moeilijke thuissituatie heeft (het verhaal van Sven).

Het tweede thema gaat over zwerfjongeren. Dit thema staat wat verder bij kinderen vandaan, maar het is belangrijk dat zij zich realiseren dat het in ons land niet voor iedereen vanzelfsprekend is om een thuis te hebben. Dat geldt ook voor jongeren die afkomstig zijn uit een reformatorisch milieu. Dit thema wordt in een presentatie dichterbij gebracht en door middel van vragen in het werkboekje verwerkt.

Verder zijn er in de handleiding nog suggesties opgenomen voor activiteiten om het thema 'In het hart, in het oog' met de club gestalte te geven.

God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Daar kunnen wij aandacht voor vragen, maar wij kunnen kinderen dat niet geven. Dat kan alleen de Heilige Geest. Laten we deze schetsen daarom gebruiken met het gebed of de Heere het de kinderen en ons Zelf wil leren.

Gertrude de Regt

In het hart, in het oog

Lezen

Markus 9: 14-30

Kerntekst

En terstond de vader des kinds, roepende met tranen, zeide: Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp (Markus 9: 24).

Zingen

Psalm 3: 2

Psalm 27: 7

Psalm 66: 4 en 5

Psalm 84: 3

Psalm 86: 4

Psalm 116: 2, 3, 4 en 5

Psalm 141: 1, 2 en 9

Toelichting op de vertelschets

Dit jaar is het thema voor Kompas 'geloven'. Steeds staat een ander aspect van het geloof centraal. Ook de Bijbelse vertelling in deze actieschets sluit aan bij dit thema. In dit verhaal ligt de nadruk op de strijd tussen het geloof en het ongelooft. De vader van de zieke jongen geeft eerst blijk van twijfel en ongelooft (zo *Gij iets kunt*) evenals de schare en de discipelen. Na het bestraffende antwoord van Jezus roept de vader met tranen in zijn ogen: *Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp*. De Heere heeft hem in een ogenblik laten zien waar het bij hem fout zit. Hij wil nu geloven, maar heeft inmiddels zijn eigen hart leren kennen. Na deze belijdenis laat de Heere Zich niet onbetuigd en geneest zijn zoon. De genezing van de (on)gelovige vader is dan ook de kern van deze geschiedenis, meer nog dan de genezing van de zieke jongen.

Er ligt in deze schets ook een link met de actie 'In het hart, in het oog'. In de gemeente worden we opgeroepen om elkaar in het gebed bij de Heere Jezus te brengen. Het maakt echt uit hoe we dat doen. Leggen we de noden van anderen aan de Heere voor in het geloof dat Hij uitkomst kan geven naar Zijn macht en welbehagen? Durven we onszelf en anderen aan Zijn almacht toe te vertrouwen? De Heere zegt ook tegen kinderen en volwassenen in de gemeente: *Brengt hem tot Mij*.

Inleiding

Misschien heb je wel zorgen of verdriet. Je moet er steeds weer aan denken. Misschien is er iemand erg ziek die je goed kent, een familielid of een vriendje uit de klas. Wat voel je je naar. En je kunt helemaal niets voor hem of haar doen. Niets? Jawel hoor! Je kunt tot de Heere bidden. Je mag al je zorgen bij de Heere brengen. Je mag je vriendje uit de klas in het gebed bij de Heere brengen. Dat moet zelfs, want dat zegt de Heere in de Bijbel. Hij zegt: *Breng hem bij Mij!*

Maar hoe doe je dat? Geloof je echt dat de Heere alle macht heeft? Durf je jezelf en anderen aan Hem toe te vertrouwen? Misschien vind je het wel moeilijk om zo te geloven. Dit verhaal gaat over iemand die dat uit zichzelf ook niet kon.

Vertelschets 'Ik geloof, Heere, kom mijn ongelooft te hulp'

"Hebben jullie het al gehoord? Er trekt een Man door Galilea, Die allemaal wonderen doet. Hij maakt blinden ziende en Hij maakt zieken beter. Ook werpt Hij duivelen uit." Nieuwsgierig luistert een groepje mannen naar de handelaar die aan het vertellen is. "Hij heeft zelfs een jongen die gestorven was, opgewekt uit de dood. Weer levend gemaakt!"

Eén van de mannen die luistert naar de handelaar, ziet er moe en verdrietig uit. Zijn gezicht zit vol rimpels. Hoopvol luistert hij. Zou die Man waar de handelaar het over heeft, zijn zoon ook kunnen genezen?

Hij heeft één zoon, waar hij heel veel van houdt. Maar zijn zoon is anders dan andere jongens. Hij krimpt ineens als hij daar aan denkt. Het gebeurt regelmatig dat er ineens een duivelse geest in hem komt. Die duivelse geest maakt hem stom zodat hij niet meer kan praten en smakt hem op de grond. Het schuim staat dan op zijn mond. Hij knarst met zijn tanden en verkrampt helemaal. Soms valt hij daardoor in het vuur of in het water. Doodsangsten heeft de vader al uitgestaan om zijn zoon. Verschrikkelijk zijn die momenten. En daarom staat zijn gezicht zo moe en verdrietig. Steeds weer moet hij opletten dat zijn zoon niet in het vuur of in het water valt. Stel je voor dat hij het niet ziet als het gebeurt. Hij moet er niet aan denken. Dan zal hij verbranden of verdrinken. En niemand kan er wat aan doen. Of zou die Man waar de handelaar het over heeft iets kunnen?

Het is een tijd later. Onrustig loopt de vader van de ongelukkige jongen heen en weer. Hij heeft het moeilijk. Zal hij het doen? Hij heeft gehoord dat Jezus nu in de buurt is. Hij

twijfelt. Nadat de handelaar heeft verteld over die Man die mensen genas en zelfs een kind levend maakte, heeft hij meer mensen over die Man horen vertellen. Diep onder de indruk waren ze van Zijn wonderen. Jezus heet Hij. En daardoor heeft deze vader een klein beetje hoop gekregen. Zou die Jezus zijn kind beter kunnen maken? Maar dan kijkt hij naar zijn zoon. Hij ziet er slecht uit. En dan die brandwonden op zijn armen. Steeds komen de aanvallen terug. Zou die Jezus hem wel beter kunnen maken?

Plotseling neemt hij een besluit. Hij gáát! Hij heeft zoveel gehoord over Jezus. Dat kan geen gewone Man zijn. Hij zal zijn kind bij Jezus brengen. Hij moet van de duivel verlost worden. En jij? Gelukkig ben jij niet bezeten met een duivel. Maar als je onbekeerd bent, dan dien je wel de duivel. Dan ben je eigenlijk net zo ongelukkig als die bezeten jongen. Voel je dat ook?

Aan de voet van de berg is het een drukte van belang. Voorzichtig loopt de vader met zijn zoon tussen de menigte door. Hij ziet de mensen kijken naar zijn jongen. Geen wonder, hij is zo mager en ziet er zo slecht uit. “Weten jullie waar Jezus is?” vraagt hij aan een man. “Nee, Die is er niet,” antwoordt hij. “Maar Zijn volgelingen zijn er wel. Daar!” en hij wijst naar een groepje mannen. Teleurgesteld kijkt de vader van de zieke jongen naar de aangewezen plek. Jezus is er niet, terwijl hij juist HéM nodig heeft. Misschien kunnen de discipelen ook wonderen doen, bedenkt hij. Hij wringt zich tussen de mensen door en maakt ruimte zodat zijn zoon er door kan. “Mijn zoon is door een boze geest bezeten. Kunnen jullie hem genezen?” vraagt hij. Hoopvol kijkt hij de eenvoudige mannen aan die voor hem staan. De discipelen kijken elkaar eens aan. De twijfel is van hun gezichten af te lezen. Hun Meester is met enkele discipelen op de Olijfberg. Ze kunnen Hem niet te hulp roepen. Ondertussen is de hele menigte om hen heen gaan staan. Het is stil geworden. Alle ogen zijn op de discipelen gericht. Zouden ze de jongen beter kunnen maken?

Hoor! Daar klinkt het uit de mond van de discipelen: “Wij gebieden u, ga uit van die jongen!” Maar de stemmen klinken onzeker. Alsof ze niet echt geloven dat de boze geest uit de jongen kan gaan. Een ogenblik heerst er een angstige stilte. Iedereen houdt zijn adem in... Nee, er gebeurt niets. Het kind is bezeten en blijft bezeten. Hulpeloos kijken de discipelen rond. Wat nu?

Er komen plotseling wat mannen naar voren. Het zijn Schriftgeleerden. Een spottende glimlach ligt op hun gezicht. Ha, nu hebben ze iets waarmee ze de discipelen van die gehate Jezus van Nazareth kunnen bespotten. Honend zeggen ze: “Waarom kunnen jullie dat niet? Als jullie Meester echt Gods Zoon is, waarom helpt Hij jullie dan niet?” Triomfantelijk kijken ze de kring rond. Medelijden met de zieke jongen hebben ze niet.

Beschaamd zwijgen de discipelen. Ze weten niet wat ze moeten antwoorden. Voor hen staat nog steeds de vader. Diep teleurgesteld, net als de menigte mensen om hen heen. Kunnen zij de jongen niet helpen? Zou het nu gedaan zijn met de macht van Jezus van Nazareth? De mensen beginnen met elkaar te praten. De Schriftgeleerden doen om het hardst mee. Ze maken er met de mensen ruzie om of Jezus wel echt alles kan. Anders zou Hij Zijn discipelen toch helpen?

Opeens draaien alle hoofden een andere kant op. Daar komt... de Heere Jezus. Door al het rumoer hebben ze Hem helemaal niet aan zien komen. De mensen zijn verbaasd. Dat hadden ze niet verwacht. Ze voelen zich niet op hun gemak door wat ze allemaal hebben gezegd. Ze lopen direct op Hem af en groeten Hem eerbiedig. Maar Jezus weet wat er in hun harten leeft. Hij weet wat er net is gebeurd, ook al was Hij er niet bij.

Onderzoekend vraagt Jezus aan de Schriftgeleerden: “Wat twist gij met dezen? Waarom maken jullie ruzie met Mijn discipelen?” De Schriftgeleerden geven geen antwoord. Het blijft stil. Dan dringt de vader naar voren en hij valt voor de Heere Jezus op zijn knieën. “Meester, ik heb mijn zoon, die een stomme geest heeft, tot U gebracht. Ik heb Uw discipelen gezegd, dat zij hem zouden uitwerpen, en zij hebben niet gekund.” Er glijdt een schaduw over Jezus’ gezicht en Hij begint te praten: *O ongelovig geslacht. Hoe lang zal Ik nog bij u zijn, hoe lang zal Ik u nog verdragen?* Dan kijkt Hij naar de vader van de zieke jongen en beveelt: *Brengt hem tot Mij!*

Dat zegt Hij ook tot jou. Heb je een zieke klasgenoot? Of is er iemand in de kerk ernstig ziek? Breng ze maar bij de Heere als je vanavond bidt voordat je naar bed gaat. Al je zorgen mag je bij de Heere brengen. Wat het ook is. Als anderen je niet kunnen helpen, bij de Heere kun je terecht. Hij zegt zelf: *Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God.* Het mag. De Heere beveelt het zelfs: *Brengt hem tot Mij!*

Op dát moment, als de jongen bij Jezus komt, begint de duivelse geest weer in de jongen te razen. Hij valt op de grond en rolt heen en weer. Het schuim staat op zijn mond. “Hoelang heeft hij dit al?” vraagt de Heere Jezus. “Al vanaf zijn kinderjaren,” antwoordt de vader. Aan zijn stem kun je horen hoeveel verdriet hij om zijn zoon heeft. “Vaak heeft de boze geest hem in het vuur en in het water gegooid om hem te doden,” vertelt hij. “Maar als U iets kunt, heb dan medelijden met ons en help ons!” Als U iets kunt...? Maar de vraag is niet, of Jezus het wel kán, maar

of de vader het gelóóft, dat Jezus het kan! Want zou Jezus iets níet kunnen? “Als u kunt geloven,” zegt de Heere Jezus daarom, “alle dingen zijn mogelijk voor degene die gelooft.” En dan zie je de strijd van de vader. De strijd tussen het geloof en het ongeloof. Met tranen in zijn ogen roept hij: *Ik geloof, Heere! Kom mijn ongelovigheid te hulp!* Heb jij zo ook weleens tot de Heere geroepen? Dat je wel op de Heere wilde vertrouwen, maar dat je het zo moeilijk vond? Want dat is geloof: dat je met al je zorgen, niet meer op jezelf, maar op de Heere vertrouwt.

Ondertussen verdringen de mensen elkaar om de zieke jongen te zien. Dan stapt de Heere Jezus op hem toe en roept: *Stomme en dove geest, Ik beveel u, ga van hem uit en kom niet meer in hem!* Hij vraagt het niet, hij beveelt het. Hij zegt het als de Koning der koningen. De Heere Jezus is naar deze wereld gekomen om de duivel te overwinnen. Dat zal Hij straks gaan doen op Golgotha. Daar zal Hij de duivel voorgoed verslaan. Daar zal het klinken: *Het is volbracht!* Niet de duivel, maar de Heere Jezus is Koning. Hij heeft alle macht. *Ga uit van hem!* Een hartverscheurend geschreeuw komt uit de mond van de bezeten jongen. Dan wordt het stil. Roerloos blijft het kind liggen. “Hij is dood!” fluisteren sommige mensen. Jammer, nu is het te laat... Nee hoor! Kijk maar. De Heere Jezus bukt Zich en grijpt de hand van de jongen. Ademloos kijken de mensen toe. Wat zou er gebeuren? Meteen komt er beweging in de jongen. Dan helpt Jezus hem overeind. De jongen is volkomen gezond. Wat een wonder! Stralend van blijdschap kijkt de vader naar zijn zoon. Zijn jongen, zo ziek en nu genezen! De onrustige blik in zijn ogen is verdwenen en hij praat weer.

De mensen vertrekken. Ze zijn diep onder de indruk van het wonder. Ook de vader vertrekt, samen met zijn gezonde zoon. In het hart van de vader is dankbaarheid. Zijn enige zoon is genezen. Hij gelooft het vast, Jezus is Gods Zoon.

De Heere Jezus blijft met Zijn discipelen achter. Aarzelend lopen de discipelen naar Jezus toe. “Heere,” vragen ze, “waarom hebben wij de boze geest niet kunnen uitwerpen?” “Om jullie ongeloof,” antwoordt Jezus. “Want Ik zeg jullie, als je een geloof had zo klein als een mosterdzaadje en je zou tegen de berg die je hier ziet, zeggen: ‘Ga hier weg,’ dan zou hij weggaan. Niets zal dan onmogelijk zijn! Maar deze duivels gaan niet weg dan alleen door bidden en vasten.” De kracht van het gelovig gebed is zo groot, dat geen enkele duivel ertegen op kan! Zo klinken de woorden die Jezus sprak tegen de bange vader, ook tot de discipelen en ook tot ons: *Zo gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor degene die gelooft.* De Heere doet wonderen, nog altijd! Ga dan met alles naar de Heere toe: *Brengt alles tot Mij!* Ook je twijfel, ook je ongeloof. “Geef mij geloof, Heere!”

Aantekeningen bij de tekst

Vers 15 *de gehele schare, Hem ziende, werd verbaasd:* Ze verwonderen zich erover dat Jezus uitgerekend nu terugkomt. Ze vragen zich af waar Hij geweest is en wat er gebeurd is. Ook schijnt het dat er nog enige glinstering lag op het gezicht van Jezus, net als bij Mozes.

Vers 16 *Wat twist gij met dezen?:* De Schriftgeleerden bespotten boosaardig het falen van de negen discipelen. Hun aanval is niet zozeer op de discipelen dan wel op Jezus gericht. Daarom pakt de Heere Jezus hen eerst aan.

Vers 17 *die een stomme geest heeft:* een boze geest maakt hem stom.

Vers 18 *zo scheurt hij hem:* als een roofdier zijn prooi. De jongen stuiptrekt.

en schuimt enz.: dit zijn symptomen van epilepsie of vallende ziekte. Toch is hier niet alleen sprake van epilepsie. Er zijn ook andere verschijnselen: de jongen is bezeten van een demonische geest, die hem ook doof en stom maakt.

en verdort: de jongen verstijft.

Vers 20 *als hij Hem zag:* als de boze geest in de jongen Jezus ziet. De duivel heeft de jongen helemaal in zijn bezit. Hij misbruikt zijn ogen, wil, gevoel, kortom zijn hele geest en lichaam.

Vers 21 *Hoe lange tijd is het, dat hem dit overkomen is:* wat een rust en macht gaat er van de Heere Jezus uit. Hij is volkomen zeker van Zijn zaak.

Van zijn kindsheid af: door de vader eerst dit antwoord te laten geven, laat Christus Zijn kracht nog veel meer tot uiting komen. Het brengt ook het zwakke geloof van de vader scherper aan het licht: al lange tijd gaat Jezus rond in Galilea en al die tijd is de vader niet tot Hem gekomen om genezing te zoeken voor zijn jongen.

Vers 22 *zo Gij iets kunt:* de man is er niet helemaal van overtuigd dat het Jezus lukt. Hij gelooft nog niet in de almacht van de Heere Jezus.

Vers 23 *alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft:* wij verkrijgen alles wat God ons beloofd heeft, als wij daarom gelovig bidden. De tijd en de wijze van verhoring moeten we aan God overlaten. Wij mogen God echter alleen vragen om alles wat Hij ons geboden heeft te bidden.

Vers 24 *Ik geloof, Heere!:* in een oogwenk werkt de Heilige Geest het geloof in zijn hart.

kom mijn ongelovigheid te hulp: hij erkent dat hij zijn eigen ongelof niet kan overwinnen en vraagt Jezus dat te doen. Hij ziet Jezus als God, want Die kan alleen geloof schenken.

Vers 25 *Gij stomme en dove geest!*: de duivel maakt de jongen stom en doof.

Achtergrondinformatie

Context

De Heere Jezus was op het moment dat de vader bij de discipelen komt, samen met Petrus, Jakobus en Johannes, op de berg der verheerlijking. Zie Markus 9: 2-13. Daarom moesten de negen discipelen, die achtergebleven waren, zelf de boze geest uitwerpen.

Wonderen, alleen door het geloof

De Heere Jezus heeft Zijn discipelen de macht gegeven om wonderen te doen. Dit is een bijzondere genadegave van de Heilige Geest. Want deze wordt door de Geest gegeven het woord der wijsheid (...); en een ander het geloof, door dezelfde Geest. Deze gave werkt alleen als zij werkelijk geloven dat zij in Jezus' Naam wonderen kunnen doen. Waar dit geloof ontbreekt, kunnen zij geen wonderen (meer) doen. Dat bedoelt de Heere Jezus als Hij zegt: *Zo gij een geloof had als een mosterdzaad, gij zoudt tot deze berg zeggen: Ga heen van hier derwaarts en hij zal heengaan en niets zal u onmogelijk zijn. Geloof het en het zal geschieden.* De Heere Jezus wil de bede van de vader verhoren, als deze in waar geloof tot Hem komt. Maar dit wil niet zeggen dat de Heere Jezus afhankelijk is van het geloof van de vader.

Zaligmakend geloof

Zo gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft (Markus 9: 23). De Heere Jezus leert de man eerst dat het hem schort aan geloof. Hij brengt hem eerst tot het bewustzijn van zijn ongelof, dat hem beheerst. Zolang wij ongelovig zijn, zal de kracht van Christus ons niet baten. Al wat wij daarentegen in het geloof aan de Heere vragen, in de overtuiging dat Hij de macht en de wil heeft het ons te geven, zullen wij ontvangen. *Zo gij iets begeren zult in Mijn Naam, Ik zal het doen* (Johannes 14: 14).

Ongelof

Onder tranen vraagt de gelovige vader of de Heere Jezus hem wil verlossen van zijn ongelof: kom mijn ongelovigheid te hulp. De duivel zaait het ongelof in het hart. Ongelof is de grootste zonde. We geloven van alles en nog wat en we vertrouwen op mensen en op onszelf. Maar God, de Enige Die de volle waarheid spreekt, geloven we niet. God, de Enige op Wie we volledig aankunnen, vertrouwen we niet. Dat is Godonterend!

Betekenis van het wonder

Deze geschiedenis leert ons dat we niet ongelovig, maar gelovig moeten zijn. In al onze nood moeten we ons rechtstreeks tot de Heere Jezus wenden om hulp en geloven dat Hij ons kan en wil helpen. Ook als wij of anderen beheerst worden of zelfs bezeten zijn door de boze, moeten we ons alleen tot de Heere Jezus richten, Die macht heeft over de boze. Mensen, ook dienaren van Christus, kunnen ons als het erop aankomt niet helpen. *Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij eindigen der aarde! want Ik ben God en niemand meer* (Jesaja 45: 22).

Antwoorden bij werkboekje -10

Pagina 1-9 hoort bij de verwerking van deze vertelling.

1. a. Wat voor ziekte had de jongen uit de vertelling?

Hij had een boze geest (duivel) in zich.

b. Hoe kon je dat zien?

Hij kreeg soms een aanval. De boze geest had de jongen dan helemaal in zijn macht. Dan verstijfde hij, schokte hij en kwam het schuim op zijn mond. Ook viel hij in het vuur en het water.

c. Wat was er zo erg aan deze ziekte?

De boze geest zorgde ervoor dat de jongen in het vuur of het water viel en zo kon sterven.

2. Vul de ontbrekende woorden in. Kies uit de volgende woorden: uitwerpen-Jezus-ongelovigheid-discipelen-stomme en dove geest

En als Hij bij de discipelen gekomen was, zag Hij een grote schare rondom hen, en enige schriftgeleerden met hen twistende.

En waar hij hem ook aangrijpt, zo scheurt hij hem, en hij schuimt en knerst met zijn tanden en verdort; en ik heb Uw discipelen gezegd dat zij hem zouden uitwerpen, en zij hebben niet gekund.

*En Jezus zeide tot hem: Zo gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft.
En terstond de vader des kinds, roepende met tranen, zeide: Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp.
En Jezus ziende dat de schare gezamenlijk toeliep, bestrafte den onreinen geest, zeggende tot hem: Gij stomme en dove geest, Ik beveel u, ga uit van hem en kom niet meer in hem.*

3. De woorden die je bij vraag 2 hebt ingevuld kun je ook in de onderstaande zinnen invullen. Doe maar!

- a. De discipelen konden door hun ongelovigheid de duivel niet uitwerpen.
- b. Jezus werpt de onreine geest uit en noemt de onreine geest een stomme en dove geest.

4. De vader brengt zijn zieke zoon bij de Heere Jezus.

- a. **Weet je nog meer voorbeelden uit de Bijbel van mensen die naar Jezus werden gebracht?**
De verlamde man door zijn vrienden, de knecht van de hoofdman over honderd, het dochtertje van Jäirus, een bezetene, enzovoorts.
- b. **Wat gebeurde er met deze mensen?**
Zij werden genezen en van velen van hen werden ook hun zonden vergeven.
- c. **Wat kunnen wij daarvan leren?**
Dat de Heere Jezus mensen kan genezen, maar ook hun zonden kan vergeven.

5. a. Hoe kunnen wij iemand bij de Heere Jezus brengen?

Door het gebed en door hem over de Heere Jezus te vertellen.

b. Heb jij weleens iemand bij de Heere Jezus gebracht? Vertel er eens iets over.

Ga in het gesprek over deze vraag er op door, hoe wij voor elkaar kunnen bidden en over de Heere kunnen vertellen. Wees niet 'tevrede' met alleen een ja of een nee als antwoord.

c. Lees wat Annet, Bart en Andrea zeggen over bidden. Ben jij het wel/niet met ze eens en waarom?

Annet: Bidden heeft geen zin, want het helpt toch niets.

Bart: Bidden is wel goed, maar ik merk weinig van verhooring.

Andrea: Bidden is goed, want als je bidt zal God horen.

Ga in gesprek met elkaar over de stellingen. Probeer er dieper op in te gaan door niet tevreden te zijn met een kort antwoord.

Bij Annet: De Heere beveelt het zelf: Brengt hem tot Mij! Soms lijkt het alsof de Heere niet hoort, net als bij Jozef (in de put) en Sara (geen kind), maar hij hoort altijd!

Bij Bart: Er zijn veel meer ongebeden verhooringen dan onverhoorde gebeden. Denk aan gezondheid, naar school gaan, eten en drinken, 's morgens wakker worden, wonen in een vrij land enz.

Bij Andrea: Denk hierbij aan de verschillende teksten waarin wordt opgeroepen tot gebed.

d. Wat kunnen we van dit verhaal leren als we denken aan het thema van onze actie?

Dat je mensen altijd bij de Heere Jezus mag brengen, hoe erg zij ook ziek zijn of hoe moeilijk zij het ook hebben.

e. Waarom konden de discipelen de duivel niet uitwerpen (vers 19)?

Ze werden aangesproken als 'ongelovig geslacht'. Door hun ongeloof dus.

f. Zoek in de puzzel de volgende woorden: wonderen-geest-duivel-stom-schuim-discipelen-vuur-ongelovig-bezetten-tanden-geslacht-water-tranen

H O O W N E N A R T
 T I N O F G X S P W
 T S G N O N I G I D
 A B E D U I V E L C
 N E L L E P I C S I D
 D Z O R G E C L W M
 E E V E V H H A L O
 N T I N U N T C S T
 B E G I U E N H I S
 M N M H R I F T A G

Antwoorden bij werkboekje +10

Pagina 1-9 hoort bij de verwerking van deze vertelling.

1. **a. Wat voor ziekte had de jongen uit de vertelling?**
Hij had een boze geest (duivel) in zich.
- b. Hoe kon je dat zien?**
Hij kreeg soms een aanval. Dan verstijfde hij, schokte hij en kwam het schuim op zijn mond. Ook viel hij in het vuur en het water.
- c. Wat was er zo erg aan deze ziekte?**
De boze geest zorgde ervoor dat de jongen in het vuur of het water viel en zo kon sterven.
2. **Wat zei de Heere Jezus tegen de boze geest in de jongen?**
Gij stomme en dove geest, Ik beveel u, ga uit van hem en kom niet meer in hem.
3. **Wat dachten de mensen toen de jongen stil op de grond bleef liggen?**
Dat de jongen gestorven was.
4. **Waarom konden de discipelen de duivel niet uitwerpen?**
Door hun ongelof.
5. **Pak je Bijbel en lees Markus 9: 14-30. Vul de ontbrekende woorden in.**
*En Jezus zeide tot hem: Zo gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft.
En als Hij bij de discipelen gekomen was, zag Hij een grote schare rondom hen, en enige schriftgeleerden met hen twistende.
En terstond de vader des kinds, roepende met tranen, zeide: Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp.
En waar hij hem ook aangrijpt, zo scheurt hij hem, en hij schuimt en knerst met zijn tanden en verdort; en ik heb Uw discipelen gezegd dat zij hem zouden uitwerpen, en zij hebben niet gekund.
En Jezus ziende dat de schare gezamenlijk toeliep, bestrafte den onreinen geest, zeggende tot hem: Gij stomme en dove geest, Ik beveel u, ga uit van hem en kom niet meer in hem.*
6. **De vader brengt zijn zieke zoon bij de Heere Jezus.**
  - a. Weet je nog meer voorbeelden uit de Bijbel van mensen die naar Jezus werden gebracht?**
De verlamde man door zijn vrienden, de knecht van de hoofdman over honderd, het dochtertje van Jairus, een bezetene, enzovoorts.
  - b. Wat gebeurde er met deze mensen?**
Zij werden genezen en van velen van hen werden ook hun zonden vergeven.
  - c. Wat kunnen wij daarvan leren?**
Dat de Heere Jezus mensen kan genezen, maar ook hun zonden kan vergeven.

7. a. **Hoe kunnen wij iemand bij de Heere Jezus brengen?**

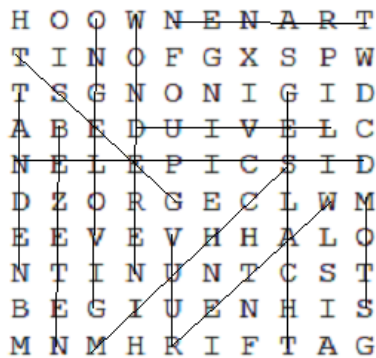
Door het gebed en door hen over de Heere Jezus te vertellen.

b. **Heb jij weleens iemand bij de Heere Jezus gebracht? Vertel er eens iets over.**

Ga in het gesprek over deze vraag er op door, hoe wij voor elkaar kunnen bidden en over de Heere kunnen vertellen. Wees niet 'tevrede' met alleen een ja of een nee als antwoord.

8. **Wat kunnen we van dit verhaal leren als we denken aan het thema van onze actie?** Dat je mensen altijd bij de Heere Jezus mag brengen, hoe erg zij ook ziek zijn of hoe moeilijk zij het ook hebben.

9. **Zoek in de puzzel de volgende woorden: wonderen-geest-duivel-stom-schuim-discipelen-vuur-ongelovig-bezeten-tanden-geslacht-water-tranen**

10. **In de vader is er strijd tussen geloof en ongelof.**

a. **Wat doet hij in die strijd?**

Hij roept tot de Heere om hulp

b. **Hoe alleen kan het geloof het winnen van het ongelof?**

Als je alles alleen van de Heere verwacht

c. **Welke regels uit Psalm 84: 3 zeggen dat ook? Schrijf ze maar onder de notenbalken.**

Welzalig hij die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht

Het verhaal van Sven

Lezen

Lukas 10: 25-37

Kerntekst

Zo zeide dan Jezus tot hem: Ga heen en doe gij desgelijks
(Lukas 10: 37b).

Zingen

Psalm 41: 1

Psalm 82: 2

Psalm 113: 3 en 4

Psalm 125: 1, 2 en 4

Psalm 133: 1 en 3

Psalm 146

Avondzang: 1, 6 en 7

Toelichting op de vertelschets

In de eerste schets werd het thema van de actie behandeld in een Bijbelse vertelling. In deze schets wordt het thema van de actie behandeld door middel van een actueel verhaal. Het komt uit het boek *Erwtensoepe in augustus*, een boek met verhalen over kinderen en armoede in Nederland. Het verhaal op zichzelf bevat geen expliciet christelijke boodschap. Maar omdat het een heel realistisch verhaal is dat goed weergeeft wat de problematiek is van kinderen die in armoede moeten leven, is ervoor gekozen dit verhaal op te nemen in Kompas en het in te kaderen in een gesprek met de kinderen over de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. De Bijbelse toepassing zit dus niet in het verhaal zelf, maar in het gesprek met de kinderen.

Erwtensoepe in augustus. Kinderen en armoede, door Kees Opmeer; Uitgeverij SWP 2008.

Introductieopdracht 'Barmhartigheid'

1. Lees samen de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan uit Lukas 10: 25-37.
2. Schrijf op een flap-over of ander groot vel papier het woord 'barmhartig'. Vraag wie er weet wat dit betekent. Schrijf de antwoorden rondom het woord barmhartig. Synoniemen voor barmhartig zijn: ontfermen, medelijden, liefdevol. Je ziet er het woord 'erbarmen' in terug. Het woord zegt in feite dat iemand liefdevol of medelijdend van hart is.
3. Barmhartig betekent eigenlijk dat je een naaste bent voor iemand anders. Dan kijk je niet neerbuigend op iemand neer maar sta je naast hem om te helpen. In welke situaties kun jij een naaste voor een ander zijn?
4. Lees nu met elkaar Spreuken 19: 17. Wat is de boodschap voor jou uit deze Bijbeltekst?

Introductie bij de vertelling

Je hebt vast wel respect voor de Samaritaan uit de gelijkenis. Hij hielp zijn vijand, terwijl de priester en de leviet voorbij gingen. Maar de Heere Jezus zegt na het vertellen van de gelijkenis iets heel belangrijks: Ga heen en doe gij desgelijks. In andere woorden, kijk om je heen als je op school of op straat bent en doe dan hetzelfde als de Samaritaan.

Je gaat nu luisteren naar het verhaal van Sven. Hij heeft het niet makkelijk, want hij wordt gepest. Let eens op hoe iemand anders voor hem hetzelfde doet als wat de Samaritaan deed.

Vertelling 'Wie aan Sven komt, komt aan mij'

(Verhaal uit Erwtensoepe in augustus. Kinderen en armoede)

Met de handen in zijn zakken steekt Sven de straat over naar school. Het wordt een warme dag, na al die regen van gisteren. Hij is een beetje misselijk, zo'n krampgevoel in zijn buik. Dat heeft hij bijna altijd als hij naar school moet. Ze vinden iedere keer weer wat anders om hem te pesten. De ene keer is het zijn broek, de andere keer zijn oude fiets of zijn haar dat door zijn moeder is geknipt.

De afgelopen tijd is hij vaak ziek thuis geweest. Op school denken ze dat hij spijbelt; niet alleen de kinderen, maar ook de juf. Mam is al een paar keer boos met haar gaan praten, maar dat heeft niet echt geholpen. Nog een paar dagen volhouden, denkt hij, dan hoef ik niet meer. Dan mag ik naar een andere school.

Als hij het schoolplein oploopt, ziet hij dat vlak achter het hek met wit krijt iets op de grond is geschreven. De kramp in zijn buik wordt erger.

Sven heeft stinkpoten!!

Hij kijkt naar zijn versleten gymschoenen met de scheuren aan de zijkant. Ze waren eerst wit, maar zijn nu groezelig. Andere schoenen heeft hij niet.

Sven snapt heel goed waarom ze dit hebben opgeschreven. Gisteren moest hij in de gietregen naar school rennen. Zijn sokken waren doorweekt toen hij in de klas kwam. Hij deed zijn gympen uit om zijn sokken te laten drogen. Maar omdat het warm was in het lokaal begon het behoorlijk te stinken. Pesterig knepen ze hun neus dicht en lachten hem uit. En van de juf moest hij zijn gympen op de gang zetten.

De blik van Sven dwaalt over het schoolplein. Een eind verder is weer iets geschreven. De letters zijn groot en dik. Het kost hem geen moeite om vanaf deze afstand te zien wat er staat.

Sven stinkdier

Verderop zijn nog meer woorden op het schoolplein geschreven. Het is te ver om het te kunnen lezen, maar hij kan wel raden wat er staat. In de buurt van het fietsenhok ontdekt hij een groepje kinderen uit zijn klas. Ze zitten voorovergebogen op hun knieën en lachen naar elkaar. Sven voelt zich zo misselijk worden dat hij bijna moet overgeven.

Hij rent in paniek naar de eerste woorden toe. Wild begint hij met zijn gympen over de letters te schuiven, maar dat helpt niet. Plotseling voelt hij dat zijn armen worden vastgegrepen. Ze trekken hem ruw weg.

'Hé, wou je ons werk verknoeien?' roept Bastiaan.

'Waarom doen jullie zo!' schreeuwt Sven. 'Ik heb jullie niks gedaan!'

'Nee, dat hebben we geroken,' antwoordt Bastiaan met een grijns.

De anderen barsten in lachen uit.

Sven worstelt en rukt om los te komen. De mouw van zijn jas scheurt. Als ze hem eindelijk loslaten, verliest hij zijn evenwicht en valt op de grond. Hij krabbelt overeind en vliegt het plein af, weg van school. Nooit komt hij hier terug, nooit!

Met al zijn kracht schopt hij de bal tegen de stenen muur. Het is net of hij zo dat vervelende gevoel weg probeert te trappen. Het zweet druipt van zijn gezicht af. Als de bal terug stuitert, geeft Sven hem weer een harde schop. Later wil hij zelf meester worden. En dan zal hij zorgen dat er geen kind uit zijn klas wordt gepest. Hij weet wat het is.

'Waar was je nou?' hoort hij opeens.

Sven draait zich om. Met een boos gezicht komt Mischa aanlopen, zijn enige, echte vriend.

'We hadden toch bij mij thuis afgesproken?' roept hij. 'Ik heb alles alleen moeten sjouwen.'

Sven schrikt, vergeten. Hij kon alleen maar aan school denken. Wat moet hij zeggen? Hij kan niets anders verzinnen dan een beetje dom zijn schouders ophalen.

'Waarom zeg je nou niks? Weet je wel hoe zwaar zo'n regenton is?'

Van Mischa's buurman zouden ze een regenton krijgen en nog andere spullen, voor de rommelmarkt van komende zaterdag. Ze delen het geld. Als het een beetje meezit, kan hij over een tijdje de skates kopen waar hij al heel lang over droomt.

'Sorry,' mompelt Sven, 'Ik was het vergeten.' Hij geeft de bal weer een harde trap.

'Vergeten? Wat is dat voor antwoord? Misschien vergeet ik dan wel om zaterdag te komen.'

Geschrokken kijkt Sven hem aan. Mischa is een jaar ouder dan hij en een stuk groter. Als hij erbij is durft niemand hem te pesten. Zonder hem gaat Sven echt niet op de rommelmarkt staan.

'Ik ben het niet zomaar vergeten,' zegt Sven. 'Er zijn eh... dingen gebeurd.'

'Wat voor dingen dan?'

Sven aarzelt. Normaal vertellen ze alles aan elkaar, ook verhalen die niemand anders mag weten. Hij weet wat er bij Mischa thuis is gebeurd en waarom hij zo'n verdriet heeft. En Mischa weet waarom hij oude gympen draagt in plaats van gewone schoenen. De meeste geheimen vertellen ze elkaar als ze samen op een stil plekje zitten te vissen. Op de een of andere manier lukt dat dan het beste.

'Gewoon, vervelende dingen,' antwoordt Sven, 'laat maar.'

Waarom vindt hij het nou zo moeilijk om erover te praten? Omdat hij er niet aan wil denken? Of omdat Mischa zo kwaad doet?

'Dan vertel je het toch niet.'

Sven krijgt weer kramp in zijn buik als hij ziet dat Mischa zich omdraait en wegloopt. Hij wil iets naar hem roepen, iets om het goed te maken, maar hij weet niet wat.

Op zijn oude rammelfiets rijdt Sven door de buurt. Hij moet oppassen dat zijn broekspijp niet tussen de ketting raakt. Er zit al een scheur in van de vorige keer. Hij moet Mischa vinden, anders is hij bang dat hij zijn enige vriend kwijtraakt. Hij wil hem uitleggen waarom hij zo deed. Dan zal Mischa het wel begrijpen.

Hij is eerst naar Mischa's huis gefietst. Zijn moeder dacht dat hij spullen voor de rommelmarkt aan het verzamelen was. Ze zag hem lopen met allerlei dingen, een emmer en een bezem en andere spullen. Maar waar hij nu was, wist ze niet.

Sven fietst kriskras door de straten, nergens ziet hij Mischa. Uiteindelijk kan hij nog maar één plek verzinnen, het voetbalveld naast school.

Als hij langs school fietst, probeert hij niet naar het plein te kijken. Maar zijn blik wordt er vanzelf naar toe getrokken. Daar staat iemand. Mischa! Ziet hij dat goed? Met een bezem is hij de tegels aan het schrobben. Naast hem staat een emmer.

Dwars over het schoolplein crost Sven naar hem toe. 'Wat ben je aan het doen, man?'

Mischa kijkt even om en gaat dan verder met schrobben. 'Wat denk je?' bromt hij. 'Dit is de laatste, dan is alles weg.' 'Hoe weet je dat...?' begint Sven.

'Je moeder,' antwoordt Mischa. 'Ik ben naar haar toe geweest om te vragen wat er met je aan de hand was. Ze heeft me alles verteld.'

'Ik was ook van plan het je te vertellen,' zegt Sven, 'maar...'

Mischa wuift zijn woorden weg. 'Maakt niet uit.' Hij stopt met schrobben en kijkt om zich heen. 'Zo, alles is weg, karweitje van niks. Nu nog één ding.'

'Wat dan?'

Zonder antwoord te geven loopt Mischa in de richting van de ingang. Hij haalt een stuk krijt uit zijn zak en begint op de tegels van het schoolplein te kalken.

Van een afstand kijkt Sven toe. Hij ziet grote, dikke letters verschijnen.

WIE AAN SVEN KOMT, KOMT AAN MIJ!!

MISCHA

Gespreksvragen na het verhaal van Sven

1. Mischa kwam op voor Sven. Vertel eens op welke manier hij lijkt op de barmhartige Samaritaan.
2. Wat kun jij leren van Mischa?

Opdrachten en suggesties bij het actiethema 'In het hart, in het oog'

1. Opdracht 'Bemoediging'

Vorbereiding:

- Maak op de voorafgaande clubavond van alle kinderen apart een foto. Print de foto's in kleur uit en neem ze mee. Of: vraag de kinderen een foto van zichzelf mee te nemen.
- Maak kaarten van stevig papier en adresseer ze. Overleg met de kerkenraad welke gemeenteleden (bijvoorbeeld ouderen) hiervoor in aanmerking komen.

Op de clubavond:

Leg uit dat er mensen zijn, bijvoorbeeld ouderen, die weinig contact hebben met andere mensen, omdat ze moeilijk het huis uit kunnen. Ze vinden het leuk om post te krijgen en waarderen het als er aan hen wordt gedacht.

- De kinderen kiezen een mooie Bijbeltekst uit hun Bijbel en schrijven die netjes op de kaart. Ze plakken hun foto ernaast en kunnen er nog een groet bij schrijven. De kaart kan mooi worden versierd.

Na de clubavond:

- Stuur de kaarten op naar de gemeenteleden, of
- Laat de kinderen de kaarten zelf bezorgen (dit moet qua afstand natuurlijk wel mogelijk zijn).

2. Nodig een diaken uit op de club

In veel gemeenten is het gebruikelijk dat de kerkenraad bij wijze van belangstelling een clubavond bezoekt. Combineer deze afspraak met een inhoudelijke bijdrage van de diaken. Neem zelf het initiatief en vraag een diaken die goed met kinderen om kan gaan, om iets te komen vertellen over zijn werk voor de diaconie. (Wat doen diakenen door de week voor de kerk, wat is volgens de Bijbel hun taak, wat gebeurt er met het geld in de collectezakken, wanneer kunnen mensen een beroep doen op de diaconie, etc.). Uiteraard moet er voorzichtig met bepaalde informatie worden omgegaan.

Programmasuggestie: koppel als verwerking het ‘collectezakspel’ aan deze avond. Een voorbeeld van dit spel is te downloaden vanaf de website van de Jeugdbond: <http://www.jbgg.nl/leiding/inspiratie/ontspanning>. De vragen bij het spel zijn aan te passen aan de eigen vereniging en aan het actiethema.

3. Nodig een gemeentelid uit op de club

In veel gemeenten zijn er mensen die om de één of andere reden (ziekte bijvoorbeeld) in een bepaalde periode veel meeleven hebben gekregen uit de gemeente. Er zijn mensen die hier misschien best iets over willen vertellen aan de kinderen op de club. Hoe was het om bv. in het ziekenhuis te zijn, niet naar de kerk te kunnen, kaarten en bezoek te krijgen? Kinderen leren zo dat ook kleine bliken van meeleven worden gewaardeerd en dat zij daaraan mee kunnen helpen door bv. een kaart of tekening. Er kan ook iets vanuit gaan als er wordt verteld wie de Heere is geweest in die periode.

4. Oog voor elkaars talent

‘In het hart, in het oog’ geldt ook voor de gemeente en de club.

- Vraag de kinderen een foto (digitaal) aan te leveren van zichzelf. Maak van elk kind een kaartje met de foto en de naam erop.
- Deel de kaartjes op de volgende clubavond willekeurig uit. Het werkt het beste als je groepjes aan tafels maakt en bij elk groepje een leidinggevende zet. Een kind mag niet zijn eigen kaartje hebben. De opdracht is: schrijf op het kaartje dat je hebt gekregen, iets waar deze jongen of dit meisje goed in is of waar hij/zij een compliment voor verdient. Dat kan iets zijn wat je goed kunt, maar het kan ook iets te maken hebben met je gedrag, bijvoorbeeld behulpzaam zijn.
- Laat de kaartjes nog een keer rouleren, zodat elk kind twee complimenten op zijn of haar kaartje heeft.
- De leidinggevende bij het groepje laat de kinderen voorlezen wat ze hebben opgeschreven. Samen met de kinderen wordt nog een derde compliment bedacht. Dit derde compliment wordt ook op het kaartje geschreven.
- Nu mogen de kaartjes worden voorgelezen in de groep. Elk kind leest het kaartje voor dat hij of zij op dat moment heeft.

De kaartjes kunnen op verschillende manieren worden bewaard of gebruikt:

- Plak het in het Kompasboekje. Als het kaartje er niet in wordt geplakt, kunnen de kinderen ook in het boekje invullen welke drie complimenten ze hebben gekregen.
- Maak er een versiering van voor in de zaal, bijvoorbeeld door er een poster of vlaggenlijn van te maken.

Actiepresentatie

In de actiepresentatie wordt de problematiek van zwerfjongeren belicht. Kinderen worden door de presentatie geïnformeerd over wat er precies met ‘zwerfjongeren’ wordt bedoeld en een jongere vertelt uit zijn eigen leven hoe hij tot een thuisloos bestaan kwam. Verder horen kinderen wat stichting Ontmoeting voor zwerfjongeren doet. Na het vertellen van het verhaal en het bekijken van de presentatie kan de verwerking in het werkboekje op pagina 12, 13 en 16 worden gedaan.

Antwoorden werkboekje +10

De vragen op pagina 10 en 11 horen bij het verhaal van Sven, de vragen op pagina 12, 13 en 16 horen bij de presentatie over zwerfjongeren.

Het verhaal van Sven

1. Je hebt geluisterd naar het verhaal van Sven. Hij wordt gepest omdat hij arm is.

a. Hoe kan het gebeuren dat mensen in Nederland arm zijn?

Het kan verschillende oorzaken hebben. Bijvoorbeeld omdat de vader geen werk heeft, of niet genoeg verdient om alles wat nodig is te kunnen betalen. Of omdat de vader en moeder zijn gescheiden en de moeder een uitkering krijgt. Of omdat het bedrijf van de vader failliet is gegaan.

b. Merk je het altijd dat mensen arm zijn? Licht je antwoord toe.

Je kunt het soms merken, maar niet altijd. Bij Sven konden de kinderen merken dat hij niet zulke mooie spullen kon kopen als veel andere kinderen. Maar soms valt het niet zo op als een vader en/of moeder bijna niet rond kunnen komen.

c. Is arm zijn een reden om iemand te pesten? Waarom gebeurt dat vaak?

Dat mag nooit een reden zijn om iemand te pesten of buiten te sluiten. Kinderen die rijk zijn, hebben dat ook van de Heere gekregen, ze hebben het niet meer verdiend dan anderen. Alles wat wij krijgen, is onverdiend. Je mag dankbaar zijn als je het goed hebt, maar je mag nooit op anderen neerkijken. De Heere zegt in Zijn Woord dat Hij mensen zal straffen die dat doen.

d. Arm zijn is moeilijk, maar arme mensen zijn niet zelig. Ze kunnen op een andere manier heel rijk zijn. God helpt arme mensen juist vaak op een bijzondere manier. Kun je mensen uit de Bijbel noemen die arm waren en toch rijk? Hoe kwam dat?

Jozef en Maria, de herders, Job (werd van heel rijk heel arm), de weduwe die in de tempel haar laatste penning gaf. Zij hadden een andere rijkdom, namelijk Gods gunst. Dat betekent dat de Heere met je is en dat Hij Zijn zegen geeft op wat je doet. Als de Heere met je is, zal Hij ervoor zorgen dat je niets tekort komt. Soms, zoals bij Job, is armoede een beproeving en geeft de Heere later veel zegeningen. Soms geeft de Heere juist aan arme mensen een bijzondere zegen, zoals Jozef en Maria en de herders. Dat maakt je rijker dan al het geld van de wereld. Als je afhankelijk van de Heere mag leven, ben je gelukkiger dan iemand die zichzelf denkt te kunnen redden.

2. a. Sven werd gepest omdat hij arm was. Wat kunnen nog meer redenen zijn dat kinderen worden gepest?

Kinderen kunnen ook worden gepest omdat ze zich wat anders gedragen dan anderen. Het kan zijn dat ze een beperking hebben, waardoor ze het moeilijk vinden om altijd goed met andere kinderen om te gaan. Andere kinderen kunnen soms boos worden om hun gedrag. Toch kunnen ze daar niet altijd iets aan doen. Soms worden kinderen gepest omdat ze verlegen zijn en niets terug durven te doen.

b. Vind jij het vervelend als er iemand in jouw bijzijn wordt gepest? Vraag jij je dan wel eens af wat je moet doen? Wat kun je dan doen?

Er zijn veel kinderen die het diep in hun hart niet leuk vinden als er iemand wordt gepest. Ze voelen wel aan dat het niet goed is. Maar het is moeilijk om voor een slachtoffer op te komen, omdat je dan ook je eigen positie in de groep op het spel zet. Een pester heeft soms veel macht.

Kinderen kunnen dit het beste in het gebed bij de Heere brengen. Hij kan uitkomst geven, zowel voor het kind dat wordt gepest als voor de andere kinderen. Hij kan een kind ook helpen om voor het gepeste kind op te komen. Het is ook heel belangrijk dat kinderen het aan hun ouders vertellen of aan een leerkracht. Zij kunnen helpen om het probleem aan te pakken.

3. Zoek op in je Bijbel 2 Korinthe 8: 9.

a. Vertel in je eigen woorden wat je hier over de Heere Jezus leest.

In deze Bijbeltekst staat: *Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.*

Eenvoudig gezegd: de Heere Jezus is arm geworden om ons rijk te maken.

b. Niemand wil graag arm worden. Waarom deed de Heere Jezus het wel? Waarom was het nodig dat Hij arm werd?

De Heere Jezus was rijk, Hij woonde in de hemel waar alles volmaakt is. Toch wilde Hij mens worden, omdat alleen een mens de schuld kan betalen die de mensen hebben gemaakt. Alleen Zijn menswording was al een erge vernedering voor de Heere Jezus. En daarbij Hij werd geen rijke prins, maar Hij koos ervoor om arm te worden. Dat is tot troost voor mensen die arm zijn: de Heere Jezus is Zelf ook arm geweest. Zo werd Hij aan arme mensen gelijk om hen te kunnen helpen.

c. Gods kinderen gaan door genade lijken op de Heere Jezus. Hoe kun je dat (als het goed is) in hun leven zien?

Als je mag weten dat de Heere Jezus voor jou arm is geworden, kun je niet meer op arme mensen neerkijken, of op andere mensen die in menselijk opzicht niet zo 'geslaagd' zijn in het leven. Dan weet je dat alles wat je hebt gekregen, onverdiend is en word je mild en gul naar anderen toe. Als het dan toch gebeurt dat je trots wordt op wat je hebt, zal de Heere je dat laten zien en zal je er berouw over hebben.

Geen plek waar je thuis bent

Vragen bij de presentatie over zwerfjongeren.

4. **In de presentatie ging het over 'zwerfjongeren'. Vertel eens wat hiermee wordt bedoeld.**
Zwerfjongeren zijn jongeren zonder een vaste plek waar ze kunnen of willen wonen. Ze hebben geen eigen thuis meer, maar wonen dan hier en dan daar.
5. **Hoe kan het dat een jongere thuisloos wordt?**
Meestal zijn er allerlei problemen geweest. Soms thuis, soms heeft een jongere verkeerde vrienden gekregen en is hij aan de drank of drugs geraakt. Op een gegeven moment kan de jongere niet meer thuis blijven wonen of wil hij dat niet meer. Vaak is er veel ruzie thuis. Dan gaat hij afwisselend bij kennissen of familie wonen en soms slaapt hij ergens anders, bijvoorbeeld in een auto of op een andere plek.
6. **Wat heeft indruk gemaakt op jou toen je de presentatie bekeek? Vertel er iets van tegen elkaar.**
7. **Schrijf of teken op de kaart iets wat je tegen een zwerfjongere zou willen zeggen om hem of haar moed in te spreken.**
Vraag aan de kinderen wat ze zelf fijn zouden vinden om te horen als ze in een moeilijke situatie zitten. Laat de kinderen iets schrijven in hun eigen woorden, een tekening maken of een tekst uit de Bijbel opzoeken.

Antwoorden werkboekje -10

De vragen op pagina 10 en 11 horen bij het verhaal van Sven, de vragen op pagina 12, 13 en 16 horen bij de presentatie over zwerfjongeren.

Het verhaal van Sven

1. **Je hebt geluisterd naar het verhaal van Sven. Hij wordt gepest omdat hij arm is.**
  - a. **Hoe kan het gebeuren dat mensen in Nederland arm zijn?**
Het kan verschillende oorzaken hebben. Bijvoorbeeld omdat de vader geen werk heeft, of niet genoeg verdient om alles wat nodig is te kunnen betalen. Of omdat de vader en moeder zijn gescheiden en de moeder een uitkering krijgt. Of omdat het bedrijf van de vader failliet is gegaan.
  - b. **Merk je het altijd dat mensen arm zijn?**
Je kunt het soms merken, maar niet altijd. Bij Sven konden de kinderen merken dat hij niet zulke mooie spullen kon kopen als veel andere kinderen. Maar soms valt het niet zo op als een vader en/of moeder bijna niet rond kunnen komen.
  - c. **Is arm zijn een reden om iemand te pesten? Waarom gebeurt dat vaak?**
Dat mag nooit een reden zijn om iemand te pesten of buiten te sluiten. Kinderen die rijk zijn, hebben dat ook van de Heere gekregen, ze hebben het niet meer verdiend dan anderen. Alles wat wij krijgen, is onverdiend. Je mag dankbaar zijn als je het goed hebt, maar je mag nooit op anderen neerkijken. De Heere zegt in Zijn Woord dat Hij mensen zal straffen die dat doen.
  - d. **Arm zijn is moeilijk, maar arme mensen zijn niet zielig. Ze kunnen op een andere manier heel rijk zijn. God helpt arme mensen juist vaak op een bijzondere manier. Kun je mensen uit de Bijbel noemen die arm waren en toch rijk? Hoe kwam dat?**
Jozef en Maria, de herders, Job (werd van heel rijk heel arm), de weduwe die in de tempel haar laatste penning gaf. Zij hadden een andere rijkdom, namelijk Gods gunst. Als de Heere met je is, zal Hij ervoor zorgen dat je niets tekort komt. Soms, zoals bij Job, is armoede een beproeving en geeft de Heere later veel zegeningen. Soms geeft de Heere juist aan arme mensen bijzondere blijken van Zijn gunst, zoals bij Jozef en Maria en de herders. Dat maakt je rijker dan al het geld van de wereld. Als je afhankelijk van de Heere mag leven, ben je gelukkiger dan iemand die zichzelf denkt te kunnen redden.
2. **a. Sven werd gepest omdat hij arm was. Waarom worden kinderen nog meer gepest?**
Kinderen kunnen ook worden gepest omdat ze zich wat anders gedragen dan anderen. Het kan zijn dat ze een beperking hebben, waardoor ze het moeilijk vinden om altijd goed met andere kinderen om te gaan. Andere kinderen kunnen soms boos worden om hun gedrag. Toch kunnen ze daar niet altijd iets aan doen. Soms worden kinderen gepest omdat ze verlegen zijn en niets terug durven te doen.

b. Vind jij het vervelend als er iemand wordt gepest? Wat kun je dan doen?

Er zijn veel kinderen die het diep in hun hart niet leuk vinden als er iemand wordt gepest. Ze voelen wel aan dat het niet goed is. Maar het is moeilijk om voor een slachtoffer op te komen, omdat je dan ook je eigen positie in de groep op het spel zet. Een pester heeft soms veel macht.

Kinderen kunnen dit het beste in het gebed bij de Heere brengen. Hij kan uitkomst geven, zowel voor het kind dat wordt gepest als voor de andere kinderen. Hij kan een kind ook helpen om voor het gepeste kind op te komen. Het is ook heel belangrijk dat kinderen het aan hun ouders vertellen of aan een leerkracht. Zij kunnen helpen om het probleem aan te pakken.

3. Zoek op in je Bijbel 2 Korinthe 8: 9.

a. Wat staat hier over de Heere Jezus?

Hij is _____

zodat mensen _____

In deze Bijbeltekst staat: *Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zouden rijk worden.*

Eenvoudig gezegd: Hij is arm geworden zodat mensen rijk kunnen worden.

b. Hoe maakt de Heere Jezus mensen rijk?

Doordat Hij hen tot Gods kinderen maakt. Dan ben je gelukkig omdat de Heere voor je zorgt, je zonden vergeeft en je het eeuwige leven geeft.

Geen plek waar je thuis bent

Vragen bij de presentatie over zwerfjongeren.

4. In de presentatie ging het over 'zwerfjongeren'. Kun jij zeggen wat een zwerfjongere is?

Zwerfjongeren zijn jongeren zonder een vaste plek waar ze kunnen wonen. Ze hebben geen eigen thuis meer, maar wonen dan hier en dan daar.

5. Hoe kan het dat een jongere geen thuis meer heeft?

Meestal zijn er allerlei problemen geweest. Soms thuis, soms heeft een jongere verkeerde vrienden gekregen en is hij aan de drank of drugs geraakt. Op een gegeven moment kan de jongere niet meer thuis blijven wonen of wil hij dat niet meer. Vaak is er veel ruzie thuis. Dan gaat hij afwisselend bij kennissen of familie wonen en soms slaapt hij ergens anders, bijvoorbeeld in een auto of op een andere plek.

6. Hieronder zie je een huis. Als het goed is, is een huis ook 'thuis'. Teken of schrijf iets in het huis waarom het voor jou 'thuis' is.

